

ขนดีโก ภิกขุ (สนั่น สาราศรัย)

บวชมีเกียรติ โดย วนิดาโก กิกุบุ

ผู้เขียนได้วาดภาพมาเสนอท่าน เป็นเรื่องของ “การบวชอย่างมีเกียรติ” บางทีจะทำให้ท่านสงสัยว่า ที่เขาบวชกันทีแล้วๆ มานั้น ไม่มีเกียรติกระนั้นหรือ? หากท่านยังไม่เข้าใจว่าบวชมีเกียรตินั้นเป็นอย่างไรกัน โปรดอย่างเพิ่งเดา ขอเชิญท่านอ่านเรื่องนี้ดู มิฉะนั้นท่านจะไม่ทราบเลยว่า “บวชมีเกียรติ” นั้นอย่างไร

ท่านมหาเถระร่างท้วม ผิวกายละเอียดผ่องใสเจริญตา ผู้มีหน้าผากกว้าง จมูกใหญ่ หากว่าไม่ได้สังเกตเห็นรอยย่นเล็กน้อยบนดวงหน้าของท่านแล้ว ย่อมไม่น่าเชื่อเลยว่า ท่านจะมีอายุล่วงเข้าวัย ชรา ขนาดผ่านฝนมา ๗๐ ขวบปีแล้วเช่นนั้น เป็นแน่ บุคลิกภาพอันสง่า ดวงตาสีเหล็กอันแข็งแกร่ง บ่งถึงความเป็นผู้มีชีวิตขาด ความเป็นผู้มีพละกำลังแห่งดวงจิตสูง แต่ทว่าในดวงตานั่นเองมีประกายแฝงอยู่ด้วยความเมตตาปราณี ซึ่งซ่อนอยู่ในส่วนลึกของดวงจิต ท่านยื่นมือทั้งสองออกมาจับผ้าไตร ซึ่งข้าพเจ้าน้อมถวาย ประเคนให้ท่านหลังจากที่ข้าพเจ้าได้แปล่งพระบาลีขอบรรพชาต่อท่านแล้ว ท่านมหาเถระที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงนี้ เจ้าพระคุณหลวงพ่อบุญพระภิกษุโกศลเถร พระอุปัชฌายะของข้าพเจ้านั่นเอง

“บัดนี้ เธอมีศรัทธาอันแน่วแน่ ผำกาสาวพัสดุอันเป็นธงชัยของพระอรหันต์ ซึ่งเย็บด้วยน้ำฝน เป็นการถูกต้องตามพระพุทธานุญาตแล้ว มามอบให้ แก่ฉันในท่ามกลางสงฆ์แปล่งอุทานวาจาขอบรรพชาอุปสมบทในพระพุทธ

ศาสนาเช่นนี้ เป็นความดีความชอบของเธอแล้ว” ท่านเจ้าพระคุณหลวงพ่อก็ให้คำสั่งสอนเจ้านาคผู้เข้าขอบรรพชาด้วยสำเนียงเรียบๆ แจ่มใสมีกังวาลชัดเจน ท่านถอนหายใจนิดหนึ่งพร้อมกับซ่อนสายตาขึ้นสบตาข้าพเจ้าอาทันทันทีที่รักประกายตากล้าของท่านคูนั่นช่างเป็นดวงตาที่มีอำนาจอะไรเช่นนั้น

ท่านหยุด จ้องดูข้าพเจ้าครู่หนึ่ง แล้วกล่าวต่อ “ในการบรรพชาอุปสมบทนี้ เบื้องต้นที่เดียวเธอต้องปลุกศรัทธา คือความเชื่อ ความเลื่อมใสให้แน่นแฟ้น ให้ตั้งลงคุณพระรัตนตรัย มีพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้าและพระสงฆ์เจ้าเสียก่อน เพราะพระพุทธเจ้า พระองค์เป็นเจ้าของพระศาสนา และทรงมีพุทธานุญาตในการบรรพชาอุปสมบทนี้ เบื้องต้นที่จะปลุกศรัทธา ความเชื่อ ความเลื่อมใส เธอต้องศึกษาให้ทราบถึงว่า พระพุทธเจ้าของเรานั้น ท่านทรงมีคุณงามความดีอย่างไรเสียก่อน” ท่านหยุดพูดพลางเอื้อมมือหยิบกระโถนใบเล็กข้างกายขึ้นบ้วนน้ำลาย แล้วมองดูหน้าข้าพเจ้าอีกครั้งหนึ่ง ใช้ดวงตาอันคมของท่านสำรวจข้าพเจ้าเสมือนจะสอบถามว่ามีความสนใจและตั้งใจฟังท่านสั่งสอนหรือไม่ แล้วจึงสอนต่อไปในเรื่องพระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้เน้นแยกแยะให้ชัดซึ่งยิ่งนัก ขณะที่ท่านสอนไปตาท่านเหลือบดูข้าพเจ้าบ่อยๆ ดังกับจะพิมพ์เอาภาพของข้าพเจ้า เข้าสู่ความทรงจำของท่านให้แน่นแฟ้นฉนั้น เมื่อใดข้าพเจ้ามองสบดวงตาท่าน ข้าพเจ้าต้องหลบดวงตาท่านทุกที ไม่ทราบว่ามีอำนาจอะไรต่อจากนั้นท่านกล่าวสอนถึงกุศลแห่งการที่ได้พบและได้เข้าถึงพระพุทธศาสนา และการที่ได้เข้ามาร่วมเป็นพุทธศาสนทายาท ข้าพเจ้าต้องขยับตัวเพื่อให้

ปลายเท้าในท่านั่งคุกเข่าประนมมือ
เข้าที่ เพราะเกิดความเมื่อยขบ
เนื่องจากไม่เคยชิน ต่ออากัปภิกขี
เช่นนั้นมาก่อน แต่ทั้งๆ ที่เมื่อย
แสนเมื่อยก็ทนเอา ทนเพื่อรับความ
สำเร็จจากการอุปสมบทตามครีธ
ของข้าพเจ้าให้จงได้ ท่านเหลือบ
ตาดูข้าพเจ้าด้วยความปรานีแล้ว
กล่าวสลับไป

“...ผู้บรรพชาจะต้องทำการศึกษาให้เข้าใจในพระกรรมฐาน เสีย
ก่อน เพราะพระกรรมฐาน เป็นเครื่องสะกดใจป้องกันความฟุ้งข่านเสียได้
เป็นอุบายสำหรับจะทำได้ขึ้นเพื่อเป็นที่ตั้งของปัญญาต่อไป” ท่าน
เอื้อมมือหยิบกระโถนบัวน้ำลายอีกครั้งหนึ่ง แล้วได้กล่าวสอนถึงการประชุม
พร้อมของธาตุทั้ง ๔ มีดิน น้ำ ลม และไฟ ซึ่งประกอบเป็นอาการทั้ง ๓๒
ของมนุษย์ ซึ่งเมื่อทำการบรรพชาแล้วจะต้องทำการพิจารณาให้เกิดเป็นสิ่งที่
น่าเกลียด เป็นสิ่งปฏิกุลพึงรังเกียจของเรา สุดท้ายได้กล่าวขณยย่อลงเหลือ
เพียงมูลแห่งกรรมฐานเพียง ๕ สิ่ง ซึ่งเรียกตามภาษาบาลีว่า... “ตจปจจก
กมุจจก” เท่านั้น

“...ตจปจจก กมุจจก, ถ้าจะแปลเป็นสยามภาษา ก็คงได้ความว่า
“กรรมฐานมีหนึ่งเป็นที่ ๕ ต่อไป เธอจงเปล่งวาจาตามฉันไปโดย
อนุโลม...เกสา...โลมา...นขา...ทนต์...ตโจ” ท่านกล่าวนำเป็นท่วงๆ ซึ่งข้าพเจ้า
ก็ได้เปล่งวาจาตามดังที่ท่านสั่ง “...เกสา คือผม, โลมา ขน, นขา เล็บ,
ทนต์ ฟัน, ตโจ หนึ่ง,... แล้วจงเปล่งวาจาทวนจากท้ายไปหาต้นตามฉัน
อีกครั้งหนึ่ง เป็น ปฏิโลม...ตโจ...ทนต์...นขา...โลมา...เกสา...” ข้าพเจ้าเปล่ง
วาจาตามท่านอีกครั้งหนึ่ง แล้วนั่งสงบรอว่าเมื่อไรท่านจะเออั้งสะออกมา

สวมแล้วสั่งให้ข้าพเจ้าออกไปครอง
ผ้าเสียสักที เพราะเท่าที่ได้เคย
พบเห็นที่เขาบวชกันมา พอถึงตอน
นี้พระอุปัชฌาย์ก็สวมอังสะ แล้วให้
ออกไปครองผ้าทุกราย

“เธอจำได้ไหม? ผมที่โกน
เมื่อเธอก่อนจะเข้ามาขอบรรพชานะ
เคยหยิบจับขึ้นดูบ้างหรือเปล่า?”
ท่านกล่าวถามขึ้นด้วยเสียงเย็นๆ

“จำได้ครับผม, กระผมจับขึ้นดู เมื่อขณะที่เขาปลงให้” ข้าพเจ้าเรียน
ตอบท่าน แต่ในใจนั้นเต็มไปด้วยความฉงนสนเท่ห์ เอ ท่านถามประสงค์อะไร
ของท่านหนอ? มิได้คาดฝันไม่รู้ว่าท่านจะมาเหลียวไต่ถามกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
รีบพิจารณา แต่ก่อนที่จะเข้าใจว่าเรื่องอะไร

“อ้อ! ดีแหละ เธอจงหลับตาลงแล้วน้อมนำเอาปอยผมที่เธอจำได้
นั้นแหละเอาไปวางไว้ตรงกลางกาย...ภายในกายตรงกลางในท้องเหนือ
สะดือ ๒ นิ้ว... ตรงที่เหมือนเราเอาเชือกกลุ่มซิงให้ซ้ายทะลุขวา หน้า
ทะลุหลังไปตัดกันตรงที่เชือกตัดกันเรียกว่ากลางกัณฑ์... เอ้าทำดูอย่างที่ผม
บอก”

ข้าพเจ้ารีบหลับตาเริ่มปฏิบัติตามที่ท่านสั่ง เกิดความสงสัยเพิ่มขึ้นอีก
เป็นทวีคูณ

“เอาความคิด ความนึกและความจำของเรานั้นแหละ เอาไปจดเข้า
ไว้ที่กลางกัณฑ์นั้น เอ้าดูไว้ให้ดี” ท่านสั่งต่อไป

หลับตานิ่งอยู่เช่นนั้นเป็นเวลานาน เอ ! มิได้เห็นๆ อะไรสักอย่างเดียว
“นี่ท่านจะให้เราเห็นอะไรหนอ? ก็เรานั่งหลับตาอยู่อย่างนี้ มันจะเห็นอะไรได้
ยังงัยกัน” ข้าพเจ้าเกิดความสงสัยหนักขึ้น รอฟังว่าท่านจะมาเหลียวไต่ถาม

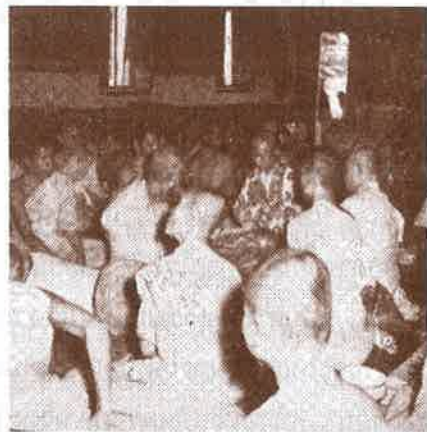
กับข้าพเจ้าอีกต่อไป เจ้าทำนังคุกเข่าเริ่มเล่นงานเอา ข้าพเจ้าเข้าแล้ว มันเมื่อยเอากการ นั่งอยู่อีกนานก็ยังไม่ได้เห็นอะไรสักนิดเดียว เราจะให้เรารู้ให้เห็นอะไรกันหนอ?

“เห็นแล้วหรือยัง?” เสียงท่านถามขึ้น ข้าพเจ้ารีบตอบท่านว่ายังไม่เห็นอะไรเลย

“ทำใจของเราให้หยุด ให้นิ่ง คตินึกเอา ผม ของเรา ให้ เกิด ให้เห็น อยู่ ตรงกลางก๊กซี่” เสียงท่านสั่งเติมมาอีก “พยายามนึกแล้วดูให้ดีจะได้เห็น”

นั่งมานานเท่าใดไม่รู้ตัว ปฏิบัติตามคำสั่งของท่าน เรื่อยๆ ไปทำจิตมิให้วอกแวกดังที่ท่านสั่ง ท่านต้องสั่งโดยมีเหตุผลแน่ๆ มิฉะนั้นท่านจะสั่งทำไมให้เสียเวลา ความคิดของข้าพเจ้าคิดเช่นนั้น โอ! ท่านที่เคารพทั้งหลาย เป็นที่น่าประหลาด น่าประหลาดจริงๆ ข้าพเจ้าได้เริ่มเห็นสิ่งหนึ่ง ปรากฏ ขึ้นในความมืดนั้นแล้วอย่างเลื่อนกลางเต็มที แต่แล้วสิ่งนั้นก็ค่อยๆ ชัดเจนขึ้นๆ โดยลำดับ ชัดขึ้นจนสังเกตเห็นได้ เหมือนกับการลืมหินที่เดียว อะไรหรือ? เห็นอะไร? ปอยผมนะซีท่าน ปอยผมของข้าพเจ้าเอง ปอยผมที่ข้าพเจ้าได้หยิบดูเมื่อทำการโกนศีรษะก่อนเข้ามาขอบรรพชาขึ้นเอง ช่างเป็นการนำประหลาดอะไรเช่นนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นอย่างบอกความรู้สึกไม่ถูกกว่าเป็นอย่างไร ความตื่นเต้นของข้าพเจ้านี้เองทำให้ข้าพเจ้ารีบเรียนท่าน “เห็นแล้ว เห็นแล้วครับผม” เสียงออกซึกจะลั่นจนรู้สึก

“เห็นอะไร? เห็นผมใช่ไหม?”
ข้าพเจ้ารีบเรียนตอบรับคำท่านทันที
“สำเร็จเรื่องกันที เอาละทีนี้ได้ออกไปครองผ้ากันแนละ” ข้าพเจ้าคิดแต่เปล่าท่านที่รัก ยังไม่ยกจบดังที่

คิด...

“จงดูต่อไปให้ดี ผมที่เธอได้เห็นนะ เห็นว่าปลายผมชี้ไปทางไหน โคนชี้ไปทางไหน? และตอนกลางงอนโค้งยังไง?” เสียงท่านถามต่อมาอีก ข้าพเจ้าเริ่มเพ่งดูเพื่อสำรวจหาคำตอบ เมื่อเห็นชัดแล้วจึงได้เรียนตอบท่านไปตามที่เห็น และพร้อมกับนึกว่า คงจะหมดเรื่องกันแน่แล้วทีนี้ คาดผิดตามเคย เสียงของท่านพระอุปัชฌาย์ระดมสั่งต่อ มาอีกแล้ว

“เฝ้าทีนี้เธอจงดูต่อไป ดูที่ปอยผมนั่นแหละ” ข้าพเจ้า สำรวมใจเพ่งดูต่อไป ส่วนใจนั้นคิดว่าท่านจะให้ดูอะไรกันอีก ผมก็เห็นเป็นผมแล้ว ทีนี้จะให้ดูผมให้เป็นอะไรกันอีกเล่านี้ ฮะ ท่านให้หลับตาดูผมเรายังเห็นผมได้ ก็ที่ท่านให้เราดูต่อไปทำไมจะมามัวสงสัย เดียวคงเห็นอะไรได้อีกนะ ไม่เช่นนั้นท่านจะสั่งให้ดูทำวิมานอะไรกันนะ ข้าพเจ้าเริ่มสำรวมจิตเพ่งต่อไปทันที

นี่อย่างไรรกัน ข้าพเจ้าเป็นอะไรไปแล้ว ตัวเริ่มเบาหวิวๆ พิกุล แต่ส่วนใจนั้นรู้สึกสบายจริงๆ สบายจนไม่ทราบว่าจะสรรหาคำพูดมาพรรณนา ให้ท่านฟังได้อย่างไรจึงจะเข้าใจได้ ทันทีนั้นเอง ปอยผมสีดำที่ข้าพเจ้าเห็นนั้นก็ค่อยๆ เลือนหายไป จนไม่เห็น แต่กลับค่อยเห็นเส้นวงกลมมีแสงเรืองๆ เกิดขึ้น มาแทนที่แสงนั้นยิ่งสุกนวลขึ้นๆ ครั้งแรกก็เป็นเพียงวงกลมๆ ค่อยๆ หรีดเล็กลงแล้วกลับขยายกว้างออก เป็นอยู่เช่นนี้ครูใหญ่แล้วก็หยุดเป็น วงกลมโตขนาดเท่าเหรียญสองสลึงหรือโตกว่าเล็กน้อยเริ่มหยุดคงที่ ส่วนแสงนวลนั้นก็ค่อยแผ่ขยายจากเส้นรอบวงเข้ามาสู่จุดศูนย์กลางเข้าทุกทีๆ จนเห็นเป็นดวงใสคล้ายดวงแก้วสุกสว่างดังดวงจันทร์นั้นเทียว ด้วยเกรงว่าดวงใสนั้นจะเลือนหายไปเสีย ข้าพเจ้าเพ่งดูหนักขึ้นไม่ยอมละ

นานเท่านั้น แต่จะนานเพียงใดก็ช่าง การเมื่อยขัดเข่าและขาเมื่อสักครู่นี้ไม่มีเหลือเสียแล้ว ไม่ทราบว่ามันหายไปได้อย่างไรกัน ...แต่แล้ว...

“ได้เห็นอะไรอีกไหม?” เสียงท่านเจ้าคุณหลวงพ่อกถามขึ้นเบาๆ

“เห็นแสงสว่าง เห็นแสงสว่างเป็นดวงกลมขนาดเท่าลูกมะนาว
เขื่องๆ ครับผม” เรียนท่านตามความจริงที่ข้าพเจ้าได้เห็น

“เออละ วันนี้พอกันที เธอจงจดจำดวงที่เธอเห็นนี้ไว้ ให้ดี หลับตาาก็ให้เห็น ลืมตา ก็ให้เห็น ไม่ว่าเวลาใดๆ ให้เห็น อยู่เสมอๆ อย่าให้สูญไปเสีย” ท่านสั่ง ปรกติตาแจ่มใสเต็มไปด้วยความพอใจ “ดวงใส นั้นแหละ เป็นจุดต้นทางนำเราไปสู่พระนิพพานละ เป็นทาง

ไปของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา เป็นทางถูกทางตรงทางเดียวเท่านั้นไม่มีทางอื่นจดจำไว้ให้ดี อย่าให้ดับเสียได้น้า” ท่านกล่าวแล้ว พลังค่อยๆ ชักเออ อังสะออกจากพับผ้าไตรที่ข้าพเจ้า ประเคนท่านในตอนแรกขึ้นมา คลี่สรวมศีระให้ข้าพเจ้าซึ่งเตรียมโน้มกายรอรับการสรวมอยู่แล้วนั้น

“ออกไปข้างหลังโบสถ์ ไปหม่มผ้าเสียให้เรียบร้อยแล้วกลับมารับไตรสรณาคมน์ต่อไป” ท่านสั่งในที่สุด

ข้าพเจ้าเหลือบตาขึ้นดูนาฬิกาที่ผนังโบสถ์ โอโฮ! เวลา ๑๕.๓๖ น. แล้วนี่ข้าพเจ้าได้เข้ามานั่งอยู่กลางหมู่สงฆ์นานถึง หนึ่งชั่วโมงสามสิบนาที ที่เดียวหรือนี่ ตายละ เจ้าพระคุณหลวงพ่อ พระสงฆ์องค์เจ้า ตลอดจนญาติมิตรที่มาคอยอนุโมทนากุศล ในการอุปสมบท ข้าพเจ้าเพียงคนเดียวต้องทำให้ผู้อื่นต้องมาลำบากไปด้วยอีกหลายสิบคนเช่นนี้เจียวหรือ?

เจ้าประคัมภ์พระเดชพระคุณหลวงพ่อกีเฑียรพยับ พระคุณท่านให้เกียรติให้แนวทางไปสู่พระนิพพานแก่ข้าพเจ้าผู้เป็นเพียงคนที่สละกิเลส เข้ามาสู่ร่มโพธิ์แห่งพระศาสนาเพียงผู้เดียวเช่นนี้ เป็นไปได้เชียวหรือไม่? แต่ก็ได้เป็นไปแล้ว เป็นไปได้จริงๆ มิใช่ที่ท่านผู้ล่วงวัยชราแล้วจะต้องมานั่งทำการสอนให้มิใช่ที่หมู่สงฆ์ที่มานั่งอันดับเพื่อรอรับข้าพเจ้าเข้าหมู่หรือตลอดจนผู้ที่มานั่งคอยอนุโมทนากุศลจะพากันเหน็ดเหนื่อยเมื่อยลไปตามๆ กันเปล่า เจ้าพระคุณท่านมิได้พะวงถึงเลยแม้แต่น้อยท่านยอมเหนื่อยยาก และพลอยให้ผู้อื่นเหนื่อยยากไปด้วยอีกหลายสิบคน ก็เพียงเพื่อให้ผู้เข้ารับการอุปสมบทจากท่านได้เห็นทางไปสู่บรมสุข คือทางไปสู่พระนิพพานแต่เพียงคนเดียวแท้ๆ เท่านั้น

ท่านทั้งหลาย การบวชของข้าพเจ้า ณ สำนักวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ธนบุรี เท่าที่ข้าพเจ้านำมาสู่ท่านนี้ ท่านเห็นว่าเป็นการบวชธรรมดาสามัญกระนั้นหรือ? แต่โดยเฉพาะข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าว่าการบวชของข้าพเจ้าเป็นการบวช “อย่างมีเกียรติ” ท่านจะไม่เห็นพ้องกับข้าพเจ้าหรือไม่? ถ้าท่านเห็นพ้องกับข้าพเจ้า ท่านจะไม่ทำการบวช “อย่างมีเกียรติ” ดังที่ข้าพเจ้าได้บวชมาแล้วนี้บ้างหรือ? หากจะมีท่านที่ยังไม่อยากบวช เพราะยังมีภาระจำเป็นบังคับอยู่ก็ดี หรือท่านที่เคยบวชเรียนแล้วแต่ยังไม่เคยเห็นทางซึ่งจะสามารถนำไปสู่พระนิพพานก็ดี เมื่อท่านต้องการทราบต้องการเข้าถึงทางไปสู่พระนิพพานบ้าง ท่านต้องการพบเห็นสิ่งๆ ที่ไม่บวชก็ยังไม่ได้ ถ้าท่านสามารถสละเวลาของท่านเพียงเล็กน้อยเพื่อมาพบเห็นทางที่วิเศษที่สุด ท่านอาจจะทำได้โดยท่านมาสู่สำนักวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ธนบุรี ในทุกๆ วันพฤหัสบดี เพราะเป็นวันที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อกีเฑียรพยับ พระภาวนาโกศลเถร พระอุปัชฌายะของข้าพเจ้า ท่านพร้อมอยู่เสมอที่จะแนะแนวทางอันประเสริฐสุดนี้ให้แก่ท่านอยู่แล้ว

